

Vzdělávání postižených dětí

Za postižené ve smyslu pedagogickém se považují všechny děti, mladí lidé a dospělí, kteří jsou omezeni v učení, sociálním chování, komunikaci, řeči nebo psychomotorických schopnostech. V dnešní době se ale pojem postižený člověk stále více nahrazuje jinými termíny jako znevýhodněný člověk, jedinec se speciálními potřebami, popřípadě žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (odvozeno z anglického termínu special educational needs).

Druhy postižení

- tělesně postižení,
- smyslově postižení,
- mentálně postižení,
- sociálně postižení.

Speciálněpedagogická diagnostika

Pedagogickou disciplínou, která je orientována na výchovu a vzdělávání zdravotně a sociálně znevýhodněných osob, je speciální pedagogika.

Součástí speciální pedagogiky je speciálněpedagogická diagnostika. Jejím cílem je co nejdokonalejší poznání člověka s postižením, vadou nebo nějakým handicapem. Zaměřuje se na získání informací o osobnosti dotyčného jedince a jeho možnostech v oblasti vzdělatelnosti a vychovatelnosti.

Podílejí se na ní nejen sociální pedagogové, ale také lékaři, psychologové, sociální pracovníci a další odborníci. Jen tak lze totiž získat objektivní pohled na postiženého člověka v celé jeho komplexnosti. Cílem diagnostiky v lékařství je stanovení druhu choroby a následné terapie. V speciální pedagogice je diagnóza východiskem pro pedagogické vedení. Dále diagnostika v psychologii se zaměřuje na psychické vlastnosti, stavy, včetně postoje k vlastnímu postižení.

Úkoly speciálněpedagogické diagnostiky v jednotlivých obdobích vývoje

Raný a předškolní věk

Zde je nejdůležitějším úkolem včasné zachycení poruchy a zahájení speciálněvýchovné péče, která minimalizuje negativní důsledky, kterými bývá právě retardace neuropsychického vývoje. V rámci diagnostiky se v tomto období zaměřuje především na hrubou a jemnou motoriku, sebeobslužné činnosti, rozumové schopnosti, verbální schopnosti, citovou oblast a sociabilitu.

Diagnostika v období školního věku

V období školní docházky má dítě s postižením možnost integrace do běžného typu škol. Dítě vzdělávané v rámci integrace mám možnost pracovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který respektuje jeho znevýhodnění v určitých oblastech dané typem jeho postižení.

Kromě docházky do běžného typu škol existuje nabídka speciálního školství, tedy vzdělávání ve speciálních školách podle typu postižení. Zde záleží hlavně na rodičích dítěte, ke kterému způsobu se přikloní. [1] (<http://www.infoposel.cz/index.php?idm=legislativa&idc=1031328151>)

V případě těžšího postižení, kdy dítě potřebuje i v mladším školním věku ucelenou péči je asi nejvhodnější možností docházka do stacionáře. Tato varianta má pro dítě tu výhodu, že se mu zde dostane vskutku komplexní péče v oblasti zdravotní i výchovně vzdělávací.

Již v průběhu školní docházky je třeba dítě cíleně připravovat na budoucí volbu povolání a profesionální orientaci. Dlouhodobé poznání dítěte zpřesňuje diagnostiku o poznatky z oblasti jeho zájmů o jednotlivé předměty a úspěšnosti v nich. Všímá se jeho manuálních schopností, samostatnosti, úrovně motoriky, koncentrace, pozornosti, aby byl pedagog posléze schopen dítěti i jeho rodičům dobře poradit ve výběru studijního nebo učebního oboru.

Odkazy

Použitá literatura

- PIPEKOVÁ, Jarmila. *Kapitoly ze speciální pedagogiky*. 2. vydání. Brno : Paido, 2006. 404 s. ISBN 80-7315-120-0.